

NOVANTES.

47

Nde verò NOVANTES in vallibus terram illam coluerunt, quæ in Occidentem Solem magnis spatiis procurrit, ita tamen recessibus excavata ut subinde angustetur, & in ipsa rursus extremitate laxata liberius dilatetur, unde NOVANTVM CHERONESSVM nonnulli dixerunt: Hodie vero eorum Regio continet Galloway, Carick, Kyle, & Cunningham.

GALLOVIDIA,

vulgò

G A L L O W A Y.

E X C A M D E N O.

Alloway medii ævi Scriptoribus Latinis Gallwallia, & Gallovidia, ab Hibernis, qui olim occuparunt & se Gael sua lingua contracte vocant, facta appellatione; Regio passim collibus insurgit, qui pecoribus pa-scendis quam frugibus ferendis feraciores; Incolæ piscaturam exercent tam in mari circumfuso, quam in rivulis & lacubus sub collibus ubique restagnantibus: è quibus sub Äquinoctium autumnale incredibilem anguillarum sapidissimarum multitudinem excipulis capiunt, unde non minorem quæstum faciunt, quam ex equis pumilis compacta membrorum firmitate ad labores perferendos qui hinc expetuntur. Inter hos primum se offert ad Deam flu. à Ptolemæo memoratum, qui etiamnum, incolumi nomine, Dee vocatur, Kircoubright portus hujus oræ commodissimus, altera Scotiæ Seneschalsia, quæ etiam ad Maxwellios spectat, inde Cardines munimentum ad Fleet fluviolum asperæ & æditæ rupi affixum, & firmis mœnibus armatum. Iuxta Ken flu. Ptolemæo corrupte IENA mare allabitur, inde Wigton portus aditu angustiore inter Blaidnoo & Cream profuentes, qui & Vicecomitatus cui Agnew ex Insula præf., censemur. Comitem autem quondam habuit Archibaldum Douglas bello Gallico clarum, & hodie gratia R. Iacobi Sexti Ioannem Fleming qui ab antiquis Wigtoniæ Comitibus stemma deducit.

Leucopibia. Prope hunc locum Leucopibiam Vrbem statuit Ptolemæus, quam ubi quæram plane necio. Locus tamen postulat, ut sit illa sedes Episcopalis Niniani, quam Beda Candidam Casam, Angli & Scotti eadem notione With-herne appellant. Quid ergo si Candidam Casam, Scotia.

quam Britanni dixerunt, Ptolemæus suo more Græce Λευκη' ὁμιλία converterit? id est, domicilia candida, pro quo librarii Leucopibiam nobis obtruserunt. Hoc in loco Ninia sive Ninianus Britannus, vir Sanctus, qui Pictos australes Christiana fide primus imbuīt, Theodosio ju-niore regnante, sedem habuit, & Ecclesiam S. Martini nomini sacratam construxit, more Britonibus insolito, ut habet Beda, qui prodidit Anglos suo tempore hanc provinciam obtinuisse, & multiplicata fidelium plebe ad hanc Candidam casam, sedem Episcopalem fuisse constitutam. Paulo superius angusto tramite peninsula utrinque subeunte mari terræ annexi-tur, quæ proprie Novantum Chersonessus & Promontorium, vulgò The Mull of Galloway, id est, Rostrum Gallovidiae, appellatur.

Sub hoc ad Arctum sinus insulis confertus magno ambitu patet, in quem plurima undique se exonerant flumina. Primum vero ex ipso Promontorii vertice Abravanius, qui, suo loco paululum submotus, sic Ptolemæo dicitur, pro Aber-Ruanus, id est, Ostium Ruani. Hodie enim fluvius ille Rian, & lacus è quo effunditur Logh-Rian, halecibus, & piscibus faxatibus admodum copiosus nominatur.

Gallovidia hæc suos olim Principes & Domi-nos habuit, quorum primus, qui annalium monum-mentis celebratur, erat Fergusius, regnante Henrico Primo in Anglia, cui pro insignibus erat Leo argenteus erectus, & coronatus in parma cærulea, qui post multas quas dederat turbas, eò à Malcolmo Rege adactus ut filium Uethredum obsidem dederit, & ipse rerum humanarum pertæsus habitum Canonici apud S. Crucem Edenburgi suscepit. Uethredum autem Gilbertus frater natu minor prælio cœpit, & lingua excisa, oculisque eritis misere vi-ta & patrimonio spoliavit. Sed intra pauculos

X

annos

Galloway.

Galloway-Nagges.

Dee fl.

Kircou-

bright.

Comites

Wigtonie.

Leucopibia.

Candida

Casa.

S. Ninia-

nu.

Novantum

Promonto-

rium.

Gallovidie

Domini.